

DEBAT

11,4 milliarder dollar var Kinas handelsoverskud i april

155 milliarder dollar eksporterede Kina for i april, hvilket var ny rekord

Kilde: Berlingske

MEMLEMSMAGNET. Partiernes medlemstal har været i frit fald, siden de gamle partier toppede i begyndelsen af 1960'erne. Nogle af de nye partier har imidlertid haft stor succes med at rekruttere nye medlemmer i 00'erne. Arkivfoto: Astrid Dalum

Øv. Medlemmerne svigter – nogle af partierne

Det er efterhånden mange år siden, at S og V havde flere hundredtusinde medlemmer. Men historien om danske partimedlemmer er ikke en ren forfaldshistorie.

ANALYSE

Danmark er et af de få lande, der allerede før Anden Verdenskrig havde veletablerede, demokratiske, medlemsbaserede partier på begge sider af det politiske spektrum. Og i årene efter Anden Verdenskrig blomstrede medlemsbaserede partioorganisationer i såvel Danmark som resten af den vestlige del af Europa. Men siden 1960 har det samlede antal danske partimedlemmer været dalende. Efter et drastisk fald i perioden 1965-1980 har faldet siden 1980 været moderat.

Selv om det samlede antal medlemmer

giver en indikation af partiernes generelle mobilisering, viser det ikke, hvordan de enkelte partiers medlemstal udvikler sig. Dette er specielt relevant, når antallet af partier forandres, som det f.eks. skete ved jordskredsvalget i 1973 i Danmark.

HVIS VI først ser på udviklingen i medlemstallene i de tre største partier i det danske system, toppede Socialdemokraterne og Venstre umiddelbart efter krigen med medlemstal omkring 286.000 og 200.000 i 1950, mens Det Konservative Folkeparti toppede i 1967 med 143.000 medlemmer.

Den generelle tendens for disse tre største og ældste partiers medlemstal er nedgående. Men der er undtagelser, nemlig de konservative i 60'erne og begyndelsen af 80'erne og Venstre i begyndelsen af 90'erne, hvor de i medlemstal overhalede Socialdemokraterne.

Hvis vi vender os mod de mindre partier, ser vi for det første, at et af de fire gamle, Det Radikale Venstre, aldrig nåede de medlemstal, de tre andre gamle havde. De Radikale toppede i 1960 med 35.000 medlemmer og har indtil årtusindskiftet oplevet et fald i sit medlemstal.

Ser man på de nye partier, har ingen af disse været i stand til at etablere med-

lemsorganisationer, der bare tilnærmelsesvis nærmer sig Venstre og Socialdemokraternes størrelse.

Men nogle af dem har i dag overhalet de radikale og nærmer sig de konservative. Generelt gælder det dog, at de nye partier ikke har været i stand til at kompensere for de faldende medlemstal hos de gamle partier.

Nogle af disse nye partier oplever – ligesom de gamle – en nedadgående tendens: CD opførte f.eks. med at eksistere efter deres exit fra Folketinget i 2001. Kristeligt Folkeparti/Kristendemokraterne var en meget succesfuld medlemsorganisation i

1970'erne, men siden 1980 har de også oplevet en jævn tilbagegang. Selv om de ikke har været repræsenteret i Folketinget siden 2005, eksisterer de stadig og har mere end 2.000 medlemmer. Efter flere års tilbagegang fordoblede Det Radikale Venstre sit medlemstal i perioden 1995-2005; men antallet af medlemmer i 2010 er tilbage på niveau med tallet i 2000.

DE RESTERENDE tre nyere partier har imidlertid alle siden årtusindskiftet, og regeringsskiftet i 2001, oplevet en meget markant fremgang i antal medlemmer: Dansk Folkeparti har næsten fordoblet sit

medlemstal, Enhedslisten har mere end fordoblet sit medlemstal, og SF har tre gange så mange medlemmer nu som i år 2000. Dette viser, at der i Danmark stadig er partier, der via en aktiv mobiliseringsstrategi formår at skabe vækst i deres medlemstal.

VIGTIGT ER DET dog også at bemærke, at alle partier tiltrækker nye medlemmer hver måned, selv om de absolutte medlemstal falder. En del partier mister blot flere medlemmer, end de er i stand til at rekruttere. Det er specielt et problem for de gamle partier, hvor omkring en fjerdedel har været medlemmer i mere end 30 år – og hvor en vis del falder fra af naturlige årsager.

I en spørgeskemaundersøgelse blandt danske partimedlemmer i 2000/2001 blev medlemmerne spurgt om, hvornår de havde meldt sig ind i partiet. Her viste det sig, at mellem en femte del og en tredjedel af medlemmerne i de fire ældste partier har været medlemmer i mere end 30 år. Men undersøgelsen viste også, at der var en del, der havde meldt sig ind i de sidste seks år (op til undersøgelsen i 2000/2001), nemlig også mellem et femtedel og en tredjedel.

Partierne oplever også her i 2010 både

POLITIKEN ANALYSE PARTIER I BEVÆGELSE

De politiske partier er under forandring. I dag og i morgen ser partiledspert Karina Kosiara-Pedersen nærmere på de danske partiers udvikling.

indmeldelser og udmeldelser og dermed en vis udskiftning i deres medlemmer, uanset om deres medlemstal er opad- eller nedadgående. De partier, der oplever fald i antallet af medlemmer, mister blot flere medlemmer, end de rekrutterer.

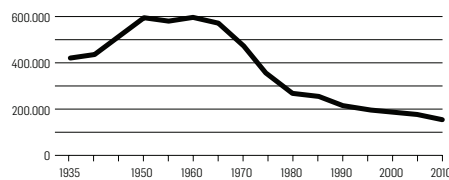
BUDSKABET HER er for det første, at der stadig er politiske partier i Danmark, der oplever markant medlemsfremgang, selv om partiernes samlede medlemstal falder. For det andet at der i alle partier kommer nye medlemmer til, uanset om medlemstallet stiger eller falder: Der er altså blandt vælgerne fortsat en interesse for partimedlemskab – om end denne interesse faldende.

analyse@pol.dk

Karina Kosiara-Pedersen, lektor, Center for Valg og Partier, Institut for Statskundskab, Københavns Universitet.

Partiernes samlede medlemstal

Kilde: Center for Valg og Partier, 2001-2003

... Nedtælling for Cubas revolution

den med vekslede intensitet. Det sorte forår i 2003 markerede en afklingning af kritikere, dissidenter og uafhængige journalister. I alt 75 dissidenter, herunder 29 journalister, blev arresteret, og efter summariske retssager, hvor forsvarsadvokaterne ikke fik mulighed for at forberede et forsvar, og retsdomerne værdede helt ned til 10 minutter, blev de anklagede idømt straffe på mellem 10 og 27 års fængsel. I mange tilfælde blev de interneret langt fra deres hjemby, så det blev vanskeligt for familierne at besøge dem.

Det sidste års tid er der tilsyneladende sket en opblødning. Især ved den spanske regerings og den katolske kirkes medlemmer om de fængslede fra det sorte forår gradvist blevet løsladt. Den sidste af de 29 journalister, der blev fængslet og dømt i 2003, Pedro Argüelles Morán, blev løsladt 4. marts i år.

Dermed syntes styret at imødekomme den voksende kritik i befolkningen og signalere en åbning op til partikongressen i april, hvor den internationale opmærksomhed over for Cuba ville vokse. Raúl Castros åbningstale og vedtagelsen af, at ingen kan sidde på en valgt post i partiet mere end to perioder a fem år i træk, syntes også at imødekomme den udbredte kritici ind- og udland af den manglende udskiftning af ledere.

DESUDEN satte parti og regering alle sejl til for at give et billede af, at langt størstedelen af alle cubanere bakker helhjertet op om styret og revolutionen. 50-året for det unge, revolutionære Cubas opsig-

vækkende sejr over den USA-organiserede invasion i Sveinebugten 17.-19. april 1961 kunne bruges til at skabe en stemning af fest og styrke, bl.a. med en kæmpeparade til den store Plaza de la Revolución i Havana. Her kunne de væbnede styrker – Fureros Armadas Revolucionarias (FAR – De Revolutionære Væbnede Styrker) – demonstrere deres styrke og disciplin, mens den civile demonstration skulle vise befolkningens opbakning til styret og revolutionen.

Den store, livlige og farverige demonstration var dog næppe udtryk for så stor en folkelig opbakning, som styret gav udtryk for. De store, årlige demonstrationer på revolutionsdagen 26. juli og andre mærkedage er gennem mange år blevet organiseret gennem forskellige former for pres fra arbejdspladser og styrets forskellige masseorganisationer for at sikre et tilstrækkeligt stort antal deltagere. Hvis man vælger at blive væk uden gyldig grund (bl.a. sygdom, vagtarbejde), kan det få alvorlige følger.

Den uafhængige journalist Aini Martín Valero oplyste i begyndelsen af april, at eleverne på hendes søns gymnasium fik at vide, at det var obligatorisk at deltage i la marcha, demonstrationen. En lærer skal ifølge Valero have meddelt eleverne, at såfremt de ikke deltog, ville de få en anmærkning, som kunne betyde, at de ikke kunne regne med at komme ind på universitetet. Andre kilder oplyser, at denne form for 'mobilisering' af de unge er almindeligt udbredt.

Det virker i det hele taget, som om styrets tillid til befolkningen ikke er overvældende. Samtidig med at udlændets

opmærksomhed blev rettet mod frigivelsen af de fængslede fra 2003, intensiverede styret kritikken og forfølgelsen af kritiske og uafhængige røster overalt i landet – tydeligvis for at forebygge kritik og demonstrationer for og under kongressen. Ifølge Committee to Protect Journalists blev mindst 10 korrespondenter for Habermos Press, der især informerer om menneskerettigheder og oppositionens aktiviteter, de første tre uger af april anholdt og tilbageholdt på politistationer, sat i husarrest eller truet med anholdelse. Andre uafhængige medier og dissidenter kan berette noget tilsvarende.

Forsøget på at hindre ikke-autoriserede informationer og kritik i at komme ud omfatter også en smædekampagne mod de stadig flere bloggere, der udfordrer styrets totale kontrol med medierne. De uafhængige journalister og bloggere har ikke hidtil været særligt kendte i befolkningen, fordi deres muligheder for at nå et stort publikum er begrænsede. Til gengæld er flere af dem meget kendte i udlandet, fordi forskellige netværks- og menneskeretsorganisationer, almindelige medier og modstandere af de cubanske styre – sørger for at publicere og udbrede dem.

Op til partikongressen blev det markant ændret takket være en intensiv kampagne fra styrets side mod især bloggere. Skyttet bliver særligt rettet mod den internationalt kendteste af bloggerne, den 35-årige filolog Yoani Sánchez, der netop har fået Cepos' frihedspris. I en tv-dokumentar 21. marts, 'Ciberguerra contra Cuba' ('Cyberkrig mod Cuba') anklagede man landets efterhånden mange

bloggere for at være kontrarevolutionære, der bliver betalt fra udlandet for at undergrave og modarbejde revolutionen. Yoani Sánchez' udenlandske priser og royalties for boger omtales som midler fra USA's regering til at finansiere hendes og bloggenes kontrarevolutionære aktiviteter. Millioner af cubanere så dette og andre programmer, der svarede til de uafhængige journalister og medier til. Ifølge Yoani Sánchez har kampagner imidlertid ikke skabt en stemning mod hende og andre

bloggere. Hun fortæller, at nu kommer folk hen til hende på gaden, hilser og giver gaver. 'Sådan var det ikke før, da fjernede folk sig af frygt.

MÅSKE er frygten efterhånden mere på styrets side. Den udbredte kritik af de planlagte økonomiske reformer på debatmøderne op til partikongressen var en klar advarsel til partitoppen. Det samme er Las Damas de Blanco (Damerne i Hvidt) – hustruer, mødre, døtre, slægtninge til politiske fanger – som hver søndag går til messe i Santa Rita kirken i Havana-kvarteret Miramar og bagefter går i tavds demonstration i det gamle velhaverkvarter, hvor mange højststående politikere og funktionærer bor, og de fleste ambassader ligger.

Demonstrationen – der er inspireret af

de argentinske Mødre på Plaza de Mayo, som fra marts 1977 hver torsdag demonstrerede mod militærdiktaturet foran presidentpaladset i Buenos Aires med krav om at få deres forsvundne sønner og døtre tilbage – er lige så stille vokset siden 2003. De er ofte blevet chikaneret af politi og bøller, men i dag bliver de modtaget positivt af mange. Det er, som om cubanerne er vant til at miste den frygt for undertrykkelse og represalier, som – blandt med en vis tro på revolutionen og en velbegrunder frygt for, hvordan den mere rabiate del af de eksilcubanske bevægelser ville fare frem i tilfælde af styrets fald – har fået folk til at tie og bøje sig.

Der er ingen tvivl om, at styret har reageret på det. Det har fingeren på pulsen. Derfor beslutningen om at begrænse embedsperioder til højst 2 x 5 år, derfor opblødningen af gennemførelsen af reformerne, derfor indnærmelsen af, at kvinder, sorte og unge er blevet diskrimineret ved besættelsen af poster i parti og regering.

Men partiledelsen har valgt ikke at gennemføre en politisk åbning med plads til andre politiske og ikke-politiske organisationer end de officielle, til andre medier end de officielle, med løsladelse af alle politiske fanger og ændring af dele af loven, der gør det muligt at spørre folk inde for bl.a. terrorisme eller anslag mod revolutionen for blot at ytre en anden mening end den autoriserede.

Men man er klar over, at alt ikke kan blive det gamle. Derfor indgår man en slags social pagt, hvor styret sætter på at sikre cubanerne social og politisk sikkerhed og stabilitet, mod at de giver af

KRONIKEN I MORGEN

SOFIA

Bahrainere beder bare om demokrati

kald på borgerlige og politiske rettigheder og friheder.

GARANTEN for sikkerhed og stabilitet er hæren, som er den stærkeste enkelte magtfaktor i det cubanske samfund. Det afspejler sig i den nye centralkomité og i politibureauet. Af de 15 medlemmer i politibureauet er syv generaler, inklusive førstesekretær Raúl Castro og andenssekretær. Hæren har siden 1959 været førende i modstanden mod demokratiske rettigheder og ytringsfrihed. Det var således hæren, der i 1970-71 stod bag den berygtede sag mod den prisbelønnede digter Herbert Padilla. Han blev fængslet og derefter tvunget til en 'selvbekendelse' på direkte tv for at have skrevet digte, der blev betragtet som 'kontrarevolutionære', først og fremmest digtsamlingen 'Fuera de juego' ('Udfældt, eller Uden for spillet').

Padilla-sagen splittede bl.a. latinamerikanske forfattere for og imod Cuba. Fidel Castros ord om, at inden for revolutionen er alt tilladt, uden for intet, er konsekvent blevet efterlevet helt til i dag. Styret forsøger at fastholde princippet, men har set nedsat get til at give lidt køb for at dæmpe den voksende sociale og politiske ure. Men det er ikke længere nok at følge princippet fra den italienske roman 'Leopardi' om at forandre noget, for at alt kan forblive det samme. Spørgsmålet er, om ikke nedtællingen er begyndt til en fremtidig uden for revolutionen?

JENS LOHMANN

Har du kommentarer til Kroniken – gå ind på politiken.dk/kroniken